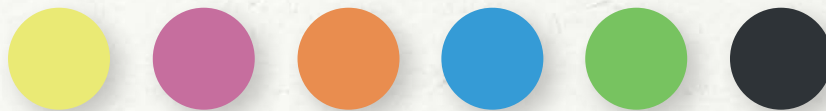

KUBEN

EN LÄRARHANDLEDNING TILL KUBMETODEN

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

Välkommen till Kuben		2
Kubmetoden		3
Arbetet med kubmetoden		4
Kubmetoden- ett långsiktigt arbete		5
Förankring i skollagen och läroplanen		6
Ämnesintegrering		7
Utbildningsmaterial		10
CIVILKURAGE		
Skolmaterial: Civilkurage	<i>Raoul Wallenberg Academy</i>	11
100 sätt att Göra skillnad	<i>Raoul Wallenberg Academy</i>	12
RAOUL WALLENBERG		
Mod utan gränser	<i>Fryshuset och Robert F Kennedy Center</i>	13
Raoul Wallenberg	<i>SKMA</i>	14
MÄNSKLIGA RÄTTIGHETER		
Levande Rättigheter	<i>Forum för Levande Historia</i>	15
Uppdrag: Demokrati	<i>Forum för Levande Historia</i>	16
Hur man botar en fanatiker	<i>Teskedsordern</i>	17
Världskoll	<i>FN-förbundet</i>	18
MIGRATION/FLYKT		
Hej Sverige!	<i>Friends</i>	19
En värld i rörelse	<i>Amnesty</i>	20
NORMKRITIK & DISKRIMINERING		
HBTO, Normer & Makt	<i>Forum för Levande Historia</i>	21
Bryt!	<i>Forum för levande historia & RFSU Ungdom</i>	22
SJÄLVLEDARSKAP		
Train-the-trainerkurs	<i>Raoul Wallenberg Academy</i>	24
Om oss		26

VÄLKOMMEN TILL KUBEN 2018

Kubmetoden drivs av Raoul Wallenberg Academy och engagerar varje år tusentals elever i Sverige. Metoden har även expanderat utomlands till New York, Paris, Budapest och Belgrad. Kubmetoden består av 30 stycken svarta kuber i stål som skickas till utvalda skolor. Varje kub representerar en rättighet utifrån FN:s deklaration om de mänskliga rättigheterna. I samband med utlandsexpansionen har vi öppnat upp för samarbete mellan svenska och utländska skolor i form av vänskolor. Detta för att främja utbytet mellan såväl ungdomar som lärare kring erfarenheter, bakgrund och olikheter, men även om vad som förenar oss, något som är viktigare än någonsin idag.

Kubenmetoden verkar för att förstärka dessa gemensamma värden och belyser mänskliga rättigheter och medmänskliga skyldigheter. Vet du inte vilka rättigheter du har, vet du inte heller när dina rättigheter kränks, eller när du kränker andras. Elever får använda sin kreativitet och fritt gestalta inuti kuben, med fokus på hur alla människor kan göra skillnad när det gäller att agera i civilkurage och stå upp för medmänsklighet. Kuben fungerar därmed som en katalysator för att lyfta viktiga frågor som allas lika värde.

Vi tar avstamp i historien och Raoul Wallenbergs insats i Budapest under andra världskriget, då han räddade livet på tusentals judar genom att förse dem med svenska skyddspass. Vi står återigen inför stora samhällsutmaningar och vi behöver idag, mer än någonsin, fler modiga ledare som agerar för ett medmänskligt samhälle.

Vår övertygelse är att alla kan göra skillnad om vi får rätt kunskap och verktyg. Vi tänker så här:

Mänskliga rättigheter + Civilkurage = Göra skillnad

Att delta i projektet är ett sätt att aktivt hjälpa unga att växa och hitta modet att göra skillnad! Tack för att du är med på denna resa!

Varma Hälsningar
Raoul Wallenberg Academy

KUBMETODEN

OM RAOUL WALLENBERG ACADEMY

Raoul Wallenberg Academy agerar i Raoul Wallenbergs anda genom att stödja unga att hitta modet att göra skillnad genom att erbjuda verktyg, utbildningar och långsiktiga skolmetoder. Akademin grundades år 2001 av Raoul Wallenbergs syster Nina Lagergren och fram till hösten 2012 drevs akademien på ideell basis. Vi kultiverar de fyra egenskaper som är gemensamma för positiva samhällsförändrare såsom Raoul Wallenberg: empati, civilkurage, ledarskap och samverkan. De första två egenskaperna är viktiga för att möjliggöra för individen att börja göra skillnad, och de två sista är nödvändiga för att göra ett bestående avtryck.

Varje år deltar 8 000 ungdomar aktivt i våra projekt och ledarskapsutbildningar, spridd över skolor i hela världen. Genom Raoul Wallenbergs dag den 27 augusti når vi dessutom mångdubbelt fler.

OM KUBMETODEN

Metoden består av 30 stycken svarta kuber i stål, en för varje mänsklig rättighet. Till kuben följer en lärarhandledning med instruktioner till arbetet med kuben, pedagogiskt vägledning samt tips på andra skolmaterial som kan användas i undervisningen. Vår kubmetod ger skolor stöd med att arbeta strategiskt för att uppfylla skolans övergripande demokrati- och värdegrundsuppdrag samtidigt som eleverna själva uppmuntras att göra skillnad. Utöver skolor tillämpas kubmetoden även i kommuner. Genom samverkan med kommuner kan vi åstadkomma stabilitet, lokal förankring och långsiktighet – en nyckelfaktor som ger kubmetoden förutsättning för ett långsiktigt arbete för medmännisklighet och mot rasism och intolerans.

OM LÄRARHANDLEDNINGEN

Med kuben skickas även en lärarhandledning där vi har samlat pedagogiskt utbildningsmaterial från olika organisationer som arbetar med mänskliga rättigheter, civilkurage och medmännisklighet. Undervisningsmaterialet är enkel att lyfta in i din undervisning. Flera av materialen har separata lärarhandledningar där det specificeras vilka lärandemål som kan uppnås. Ni avgör själva i vilken utsträckning ni vill använda materialet i er undervisning: att arbeta med allt innehåll i lådan under en längre period eller att koncentrera sig på en eller ett par bidrag i lådan under några undervisningstillfällen. Materialet finns till för att inspirera er att initiera diskussioner kring hur varje människa kan göra skillnad.

OM KUBEN

Använd kuben som ett utställningsrum där eleverna får gestalta sitt arbete. Det är helt upp till er att välja format för gestaltning; text, bild, film, ljud eller musik. Kuben har en specifik mänsklig rättighet knytan till sig och i gestaltningen kan ni fokusera på just denna rättighet eller jobba med alla rättigheterna. I augusti samlas alla 30 kuber för en offentlig utställning i Kungsträdgården i Stockholm.

ARBETET MED KUBMETODEN

30 stycken svarta kuber i stål som skickas till utvalda skolor nationellt och internationellt. Varje kub representerar en rättighet utifrån FN:s deklaration om de mänskliga rättigheterna. Kubmetoden består av att arbeta specifikt med en mänsklig rättighet lokalt för att sedan ta del av och förenas med de andra rättigheterna internationellt i en gemensam utställning. Kubmetoden möjliggör att effektivt kunna arbeta strategiskt med skolans värdegrundsarbetet

KUBMETODENS ARBETSGÅNG

- 1. Lärarhandledningen skickas ut till alla deltagande skolor. Som en introduktion till Kuben kan ni förslagsvis läsa igenom lärarhandledningen och erbjuda en inspirationsdag där Akademin föreläser om metoden.
- 2. Som ett komplement till kuben rekommenderar vi att lärarna under en halvdag får utforska sina egna värderingar och sina drivkrafter i sitt läraruppdrag samt få verktyg för att i nästa steg kunna inspirera eleverna. Därefter erbjuds en Train-The-Trainerutbildning i oktober som är en fördjupning av halvdagen. Utbildningen ger kompetens och verktyg för att utbilda elever i självledarskap som skapar skillnad.
- 3. Kubens första nätverksträff arrangeras i Stockholm i november. Lärarna bjuds in för att utbyta idéer och tankar kring arbetet med kuben och självledarskap.
- 4. I februari levereras de första kuberna till deltagande skolor runt om i världen. Ni får själva bestämma vilket datum er skola kan ta emot kuben. Efter leverans påbörjas inredningen av kuben där ni själva väljer att gestalta efter egen tolkning. Utöver tolkning av din skolas rättighet så kan ni träna ungdomarna i civilkurage genom vår lista "100 sätt att göra skillnad". Glöm inte att ansöka till Ungt Kurage 2018.
- 5. Vid terminsslut i maj/juni visas elevernas arbete med kuben upp för skolan. Skolorna kan därefter välja att ställa ut kuben för allmänheten i kommunen under sommaren eller sända den tillbaka till oss på Akademin i Stockholm.
- 6. I augusti samlas alla 30 kuber för en utställning för allmänheten i Kungsträdgården i Stockholm. Eleverna är under utställningen guider för sin kub och rättighet som de under året tolkat fritt. I samband med utställningen inviger vi även era magiska kreationer med dunder och brak genom utdelning av diplom och aktiviteter.

KUBMETODEN- ETT LÅNGSIKTIGT ARBETE

Med kubmetoden skapar vi därmed ett kunskapslyft kring mänskliga rättigheter, uppmuntrar till civildyrage och stärker känslan av medmänsklighet hos unga i Sverige idag. Rasism, främlingsfientlighet och utanförskap är akuta frågor som inte kan lösas med en "quick-fix", utan måste arbetas med kontinuerligt år efter år. Metoden ger därför konkreta verktyg och skapar engagemang kring mänskliga rättigheter och civildyrage i klassrummet.

FÖRANKRING I SKOLLAGEN & LÄROPLANEN

SKOLLAGEN

I skollagens inledande kapitel står det att:

"Utbildningen ska också förmedla och förankra respekt för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande demokratiska värderingar som det svenska samhället vilar på." (Kap 1 §4)

"Utbildningen ska utformas i överensstämmelse med grundläggande demokratiska värderingar och de mänskliga rättigheterna som människolivets okränkbarhet, individens frihet och integritet, alla människors lika värde, jämställdhet samt solidaritet mellan människor. Var och en som verkar inom utbildningen ska främja de mänskliga rättigheterna och aktivt motverka alla former av kränkande behandling." (Kap 1 §5)

LÄROPLANEN

Läroplanen GY11

Skolans mål är att varje elev:

... förstår och respekterar människolivets okränkbarhet, individens frihet, egenvärde och integritet, alla människors lika värde, jämställdhet mellan kvinnor och män samt solidaritet mellan människor.

... kan göra medvetna ställningstaganden grundade på kunskaper om mänskliga rättigheter och grundläggande demokratiska värderingar samt personliga erfarenheter.

... kan samspela i möten med andra människor utifrån respekt för skillnader i livsvillkor, kultur, språk, religion och historia.

... kan leva sig in i och förstå andra människors situation och utvecklar en vilja att handla också med deras bästa för ögonen.

... tar avstånd från att människor utsätts för förtryck och kränkande behandling samt medverkar till att hjälpa människor.

... ska träna sig att tänka kritiskt, att granska fakta och förhållanden och inse konsekvenserna av olika alternativ.

Skolan ska dessutom stimulera elevernas kreativitet, nyfikenhet och självförtroende samt vilja att pröva och omsätta nya idéer i handling och att lösa problem. Skolan ska aktivt och medvetet påverka och stimulera eleverna att omfatta vårt samhälles gemensamma värderingar och låta dessa komma till uttryck i praktisk vardaglig handling.

ÄMNESINTEGRERING

Kuben förenar alla skolans lärare och elever i ett värdegrundsarbete kring mänskliga rättigheter, civilkurage och medmänsklighet. I denna lärarhandledning finner ni material som är ämnesöverskridande. Utifrån läroplanen GY11:s syfte och kunskapsförutsättningar följer en summering av de olika ämnenas koppling till kuben.

ENGELSKA

Engelska kan främja nya perspektiv på omvärlden och ge större förståelse för och kunskaper om livsvillkor, samhällsfrågor och kulturella företeelser i olika sammanhang. Med stöd av olika hjälpmedel och medier ska eleverna, tillsammans med andra, också få tillfälle att producera talat språk och text. Undervisningen ska dra nytta av omvärlden som en resurs för kontakter, information och lärande.

Tips på material: Mod utan gränser, Hur man botar en fanatiker och Världskoll finns tillgängligt på engelska. Det finns dessutom flertal internationella dokumentärer och spelfilmer om Raoul på engelska. Ta även chansen att bli vänskola med en av våra Kubskolor utomlands!

HISTORIA

Undervisningen i historia ska syfta till att eleverna breddar, fördjupar och utvecklar sitt historiemedvetande. Den ska bidra till insikt i att varje tids människor ska förstås utifrån sin tids villkor och värderingar. Vidare ska eleverna ges möjlighet att utveckla sin förståelse av hur olika tolkningar och perspektiv på det förflutna präglar synen på nutiden och uppfattningar om framtiden. Undervisningen ska därför möjliggöra elevernas förståelse av och värdera hur olika människor och grupper i tid och rum har använt historia, samt möjlighet att reflektera över kulturarvets betydelse för identitets- och verklighetsuppfattning.

Tips på material: Historien om Raoul Wallenberg och Levande rättigheter idag, igår, imorgon ger eleverna ett historiskt perspektiv. Låt exempelvis eleverna skriva sin egen berättelse med utgångspunkt ifrån Raouls handlingar.

IDROTT

Undervisningen ska leda till att eleverna utvecklar kunskaper om hur den egna kroppen fungerar i arbete, om livsstilens betydelse, hälso- och miljömedvetenhet om konsekvenserna av fysisk aktivitet och inaktivitet samt intresse för att delta i arbetet med hälsofrågor i arbetsliv och samhälle. Vidare ska den också medvetandegöra och motverka stereotypa föreställningar om vad som anses vara manligt och kvinnligt samt belysa konsekvenserna av olika kroppsideal.

Tips på material: Göra skillnad, HBTQ, normer & makt och Bryt! Låt eleverna skapa sin egna 100-lista med hjälp av samarbetsövningar eller varför inte låta eleverna orientera sig fram till de 30 mänskliga rättigheterna?

ÄMNESINTEGRERING

MATEMATIK

Ytterst handlar matematiken om att upptäcka mönster och formulera generella samband. Ämnet innefattar att utveckla förståelse för att använda matematik i samhälls- och yrkesrelaterade situationer. Vidare ska eleverna utveckla förmågan att sätta in matematiken i olika sammanhang och se dess betydelse för individ och samhälle. Undervisningen ska innehålla varierade arbetsformer och arbetssätt, där undersökande aktiviteter utgör en del.

Tips på material: Genom hemsidan gapminder kan eleverna skapa och läsa av statistik utifrån bl.a. mänskliga rättigheter och fattigdom i världen. Eller varför inte använda kuberna som ett redskap iform av att mäta och konstruera olika matematiska formler.

SAMHÄLLSKUNSKAP

Politiska, sociala och ekonomiska band sammanlänkar i dag människor i olika samhällen över hela världen. I undervisningen ska eleverna ges möjlighet att utveckla kunskaper om frågor som berör makt, demokrati, jämställdhet och de mänskliga rättigheterna inklusive barns och ungdomars rättigheter i enlighet med konventionen om barnets rättigheter. Eleverna ska också ges möjlighet att utveckla förståelse för frågor om arbetsliv, resurser och hållbar utveckling. Eleverna ska utveckla en förmåga att söka, strukturera och värdera information från olika källor och medier samt förmåga att dra slutsatser utifrån informationen.

Tips på material: Samtliga material är applicerbart i samhällskunskapen. Ett exempel är att undersöka en rättighets utveckling över olika tidsepoker. Påverkas mänskliga rättigheter av statstyret?

RELIGIONSKUNSKAP

Ämnet behandlar hur religioner och livsåskådningar kommer till uttryck i ord och handling samt hur människor formulerar och förhåller sig till etiska och existentiella frågor. Undervisningen ska ta sin utgångspunkt i en samhällssyn som präglas av öppenhet i fråga om livsstilar, livshållningar och människors olikheter samt ge eleverna möjlighet att utveckla en beredskap att förstå och leva i ett samhälle präglad av mångfald. De ska ges möjlighet att reflektera över och analysera människors värderingar och trosföreställningar och därigenom utveckla respekt och förståelse för olika sätt att tänka och leva. Undervisningen ska också ge eleverna möjlighet att analysera och värdera hur religion kan förhålla sig till bland annat etnicitet, kön, sexualitet och socioekonomisk bakgrund.

Tips på material: Mod utan gränser lyfter bl.a. religiöst förtryck. Att se på din mänskliga rättighet utifrån olika religioner ger eleverna och ett brett perspektiv och öppet förhållningssätt. Är mänskliga rättigheter verkligen universella?

ÄMNESINTEGRERING

SVENSKA

Undervisningen ska leda till att eleverna utvecklar förmåga att använda skönlitteratur och andra typer av texter samt film och andra medier som källa till självinsikt och förståelse av andra människors erfarenheter, livsvillkor, tankar och föreställningsvärldar. I undervisningen ska eleverna ges rikliga tillfällen att tala, skriva, läsa och lyssna. I undervisningen ska eleverna få möta olika typer av skönlitteratur och andra typer av texter samt få sätta innehållet i relation till egna erfarenheter, intressen och den egna utbildningen.

Tips på material: Samtliga material är applicerbart i ämnet svenska. Be eleverna beskriva vad rättigheter betyder för dem. Samlingen av betättelser blir därefter ett fantastiskt material att smycka kuben med.

SVENSKA SOM ANDRASPRÅK

Ämnet svenska som andraspråk ger elever med annat modersmål än svenska möjlighet att utveckla sin kommunikativa språkförmåga. Det är också genom språket som vi uttrycker vår personlighet och interagerar med andra människor i olika situationer. Skönlitteratur, texter av olika slag, film och andra medier ska användas som källa till insikter om andras erfarenheter, tankar och föreställningsvärldar. Innehållet ska väljas så att elevernas tidigare erfarenheter och kunskaper tas till vara.

Tips på material: Forum för levande historia och Amnesty erbjuder material på olika språk men också lättläst material. Använd kuben som en mötesplats för integration och samhörighet. Låt eleverna guide varandra genom de olika gestaltningarna innuti kuben. Översätt exempelvis rättigheten till olika språk och skapa efter egen berättelse och fri tolkning.

NATURKUNSKAP

Ämnet naturkunskap behandlar hälsa, energi och hållbar utveckling, kunskapsområden som har vuxit fram där naturvetenskap möter samhällsvetenskap. Samtidigt som undervisningen ska behandla olika innehåll som till exempel miljö- och klimatfrågor, jordens resursfördelning, kretslopp, hälsa eller genmodifiering ska den också påvisa hur dessa frågor kan hanteras utifrån ett naturvetenskapligt förhållningssätt. Genom att få diskutera och utforska frågor med samhällsanknytning ska eleverna ges möjlighet att befästa, fördjupa och utveckla naturvetenskapliga kunskaper för att kunna möta, förstå och påverka sin samtid.

Tips på material: FN förbundets världskoll ger elever olika perspektiv på mänskliga rättigheter. De har bl.a. material om klimatets påverkan på de mänskliga rättigheterna. Granska olika omständigheter och låt eleverna undersöka klimatets påverkan på just er rättighet. Gör exempelvis en jämförelse mellan utvecklingsländer och Sverige.

UTBILDNINGSMATERIAL

Årets lärarhandledning erbjuder en samling pedagogiskt utbildningsmaterial som med lätthet kan användas i undervisningen. Alla organisationer bakom materialen har lång och gedigen erfarenhet av att arbeta med dessa frågor.

I verktygslådan hittar du digitalt material från följande organisationer:

- Amnesty
- FN-förbundet
- Forum för levande historia
- Friends
- Fryshuset och Robert F Kennedy Center
- Raoul Wallenberg Academy
- RFSL Ungdom
- Svenska kommittén mot antisemitism, SKMA
- Teskedsorden

En bra introduktion till mänskliga rättigheter är denna korta film från Amnesty som enkelt och kortfattat beskriver de grundläggande värderingarna och principerna.

<http://skola.amnesty.se/lektioner/manskliga-rattigheter/film-vad-ar-manskliga-rattigheter/>

Lärarhandledningen finns även digitalt på www.raoulwallenberg.se.

SKOLMATERIAL: GÖRA SKILLNAD

Raoul Wallenberg Academy

TEMA: Civilkurage, Raoul Wallenberg, göra skillnad

FORMAT: En workshop planerad till en dubbeltimme

Detta material är tänkt som en del av det kontinuerliga arbetet kring skolans värdegrund och samtidigt ett stöd för att uppmärksamma Raoul Wallenbergs gärning den 27 augusti, Raoul Wallenbergs Dag. Idag mer än någonsin behöver vi agera i Raoul Wallenbergs anda.

Materialet "GÖRA SKILLNAD" är upplagd för en dubbeltimme och fokuserar på vad varje människa kan göra i sin vardag för att bidra till ökad medmänsklighet.

<http://raoulwallenberg.se/skolmaterial/>

100 SÄTT ATT GÖRA SKILLNAD

Raoul Wallenberg Academy

TEMA: Civilkurage, mod, handlingskraft

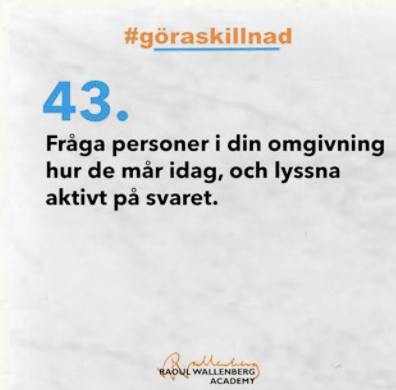
FORMAT: En lista med 100 utmaningar som tränar ditt civilkurage

Raoul Wallenberg Academy har lanserat en lista med över 100 konkreta handlingar på hur du kan göra skillnad i vardagen. Genom att befolka ordet civilkurage med fler berättelser, nyanser och ingångar vill vi få fler människor att ta ansvar för sig själva och varandra. Vi är övertygade om att civilkurage, liksom vilken annan färdighet som helst, går att träna. Med små och konkreta steg kan vi bygga upp mod för att agera medmänskligt i vardagliga situationer.

Elever får anta utmaningar, komma på egna sätt att visa civilkurage i sin vardag samt delta i tävlingen Ungt Kurage. Uppmana dina elever att skicka in bidrag till tävlingen som går ut på att berätta om hur du eller din vän agerat med civilkurage. Hur gick det? Var det svårt, lätt, konstigt? Hur kändes det?

Fem av de mest kreativa bidragen vinner en resa till Budapest i Raouls fotspår samt bli inbjudna till en ceremoni i Stockholm på Raoul Wallenbergs dag den 27 augusti för att ta emot priset. Tävlingen pågår till den 1 april 2017.

<http://raoulwallenberg.se/goraskillnad/>

MOD UTAN GRÄNSER

Fryshuset & Robert F Kennedy Center

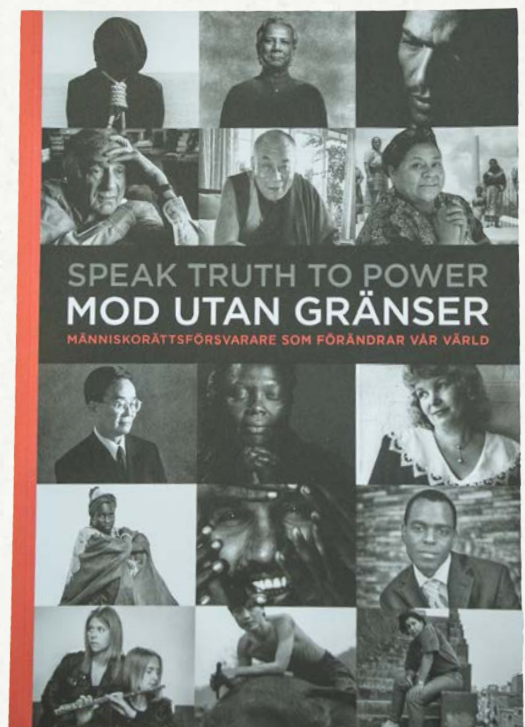
TEMA: Mänskliga rättigheter, förebilder, människorättsförsvarare, civillikage, demokrati

FORMAT: Studiematerial med diskussionsfrågor, fotoutställning, teaterarbete och filmtävling

Robert F Kennedys dotter, Kerry Kennedy, har intervjuat femtio människorättsförsvarare över hela världen. Genom att lära av de här människornas handlingar och mod att ta ställning kan vi inspirera och motivera flera att agera för fred, rättvisa och alla människors lika värde. Med kunskap och insikt om vad som står inskrivet i deklarationen om de mänskliga rättigheterna och vad artiklarna betyder i verkligheten, kan steget bli kortare till att själv bli en försvarare och en förebild för andra.

Materialet innehåller personporträtt av människorättsförsvarare och deras gärningar som kopplas till specifika mänskliga rättigheter. Efter varje porträtt och berättelse finns förslag på uppföljande diskussioner och fördjupningsmöjligheter. Till projektet hör också en fotoutställning, ett teatermanus och en filmtävling. Fotoutställningen turnerar runt i Sverige, teatermanuset sätts upp av elever, amatörer och professionella och elever gör filmer om vad mod är i deras vardag.

www.rfkhumanrights.fryshuset.se/skolmaterial/

RAOUL WALLENBERG

Svenska kommittén mot antisemitism

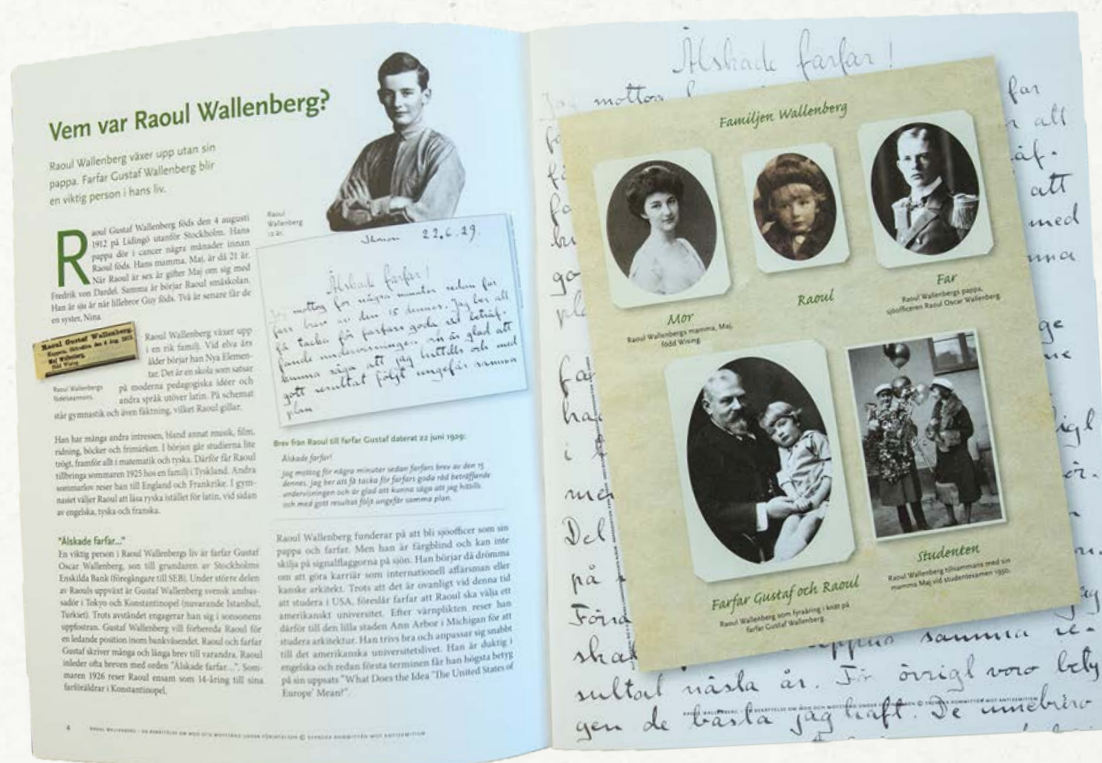
TEMA: Mod, motstånd, förintelsen, Raoul Wallenberg, antisemitism, alla människors lika värde

FORMAT: Digital och fysiskt material: studiehäfte och lärarhandledning med övningar

Raoul Wallenberg valde att agera för att hjälpa och skydda människor han inte kände. Hans insatser räddade tusentals judar från nazisterna i den ockuperade ungerska huvudstaden Budapest. Raoul Wallenbergs liv och gärning visar oss att en människas val kan göra stor skillnad. Därför är han viktig för oss idag.

Svenska kommittén mot antisemitism (SKMA) har tagit fram ett studiematerial om Raoul Wallenberg. Till studiehäftet finns en sammanställning av pedagogiska reflektions- och värderingsövningar, samt dokument.

<http://skma.se/utbildning/undervisningsmaterial/>

LEVANDE RÄTTIGHETER; IGÅR, IDAG, IMORGON

Forum för levande historia

TEMA: Mänskliga rättigheter, flykt, rättvisa, slaveri, folkmord, bostad

FORMAT: Fysiskt och digitalt material, faktablad och handledning med diskussionsfrågor

Levande rättigheter är ett skolmaterial om mänskliga rättigheter som tar sin utgångspunkt i historiska händelser. Med Levande rättigheter vill vi ge unga människor historiska perspektiv, baskunskaper och ökad förståelse för hur FN:s allmänna förklaring om de mänskliga rättigheterna har förändrat människors möjlighet att kräva respekt för sina rättigheter.

Innehåller baskunskap om mänskliga rättigheter, en lista på alla 30 deklARATIONER, en folder med "11 saker alla bör veta om mänskliga rättigheter" samt fördjupningscase kring följande teman: flykt, rättvisa, slaveri, folkmord, bostad.

<http://www.levandehistoria.se/material/levande-rattigheter-igar-idag-imorgon>

UPPDRAG: DEMOKRATI

Forum för levande historia

TEMA: Demokrati, tolerans, mänskliga rättigheter

FORMAT: Metodpaket med 22 olika workshops

Uppdrag Demokrati är ett metodpaket som består av tre tematiska delar: demokrati, tolerans och mänskliga rättigheter. Varje tema innehåller upp till nio workshops, med vardera minst tre övningar, som kan innehålla texter, bildanalys, fallstudier, film- och ljudklipp och värderingsövningar. De bygger på hög grad av elevaktivitet. Dessa workshops tar upp historiska exempel som kopplas till vår samtid och elevernas egen vardag. Metodpaketet är utformat för att fungera såväl i ett ämnesövergripande upplägg som i ämnesundervisning i framförallt samhällskunskap, historia och/eller svenska.

Materialet passar demokratiundervisningen från åk 9 till åk 3 på gymnasiet.

<http://www.levandehistoria.se/klassrummet/uppdrag-demokrati>

HUR MAN BOTAR EN FANATIKER

Teskedorden

TEMA: Fanatism, kompromisser, inlevelseförmåga

FORMAT: Fysiskt och digitalt: bok och lärarhandledning med diskussionsövningar

Författaren Amos Oz bok "Hur man botar en fanatiker" erbjuder möjlighet att fundera och diskutera kring fanatismens natur, om vem som blir fanatiker och vad man kan göra för att bemöta och bekämpa den. Med skärpa och humor diskuterar han olika sidor av den snabbt växande fanatismen runt om i världen.

En klassuppsättning kostar 250 kr.

<http://www.teskedorden.se/gymnasiet/#botar>

VÄRLDSKOLL

FN Förbundet

TEMA: Mänskliga rättigheter, globalisering

FORMAT: Digital plattform med övningar och lärarhandledning

Undersökningar som gjorts de senaste åren visar att vi svenskar har en pessimistisk syn på utvecklingen i världen. Vi känner inte till den positiva utveckling som skett utan tror att läget i världen är sämre än det faktiskt är. Svenska FN-förbundet driver projektet Världskoll för att förändra och nyansera den bilden och visa på alla framsteg som sker världen över.

Till vissa övningar behöver eleverna tillgång till dator, läsplatta eller smartphone medan andra kan genomföras utan. Övningarna i handledningen är utformade så att eleverna själva kan följa instruktionerna och genomföra övningarna utan lärarstöd. På så sätt behöver du inte instruera eleverna innan eller förbereda något extramaterial. Man kan med fördel använda övningarna inom olika undervisningsämnen och under varje övning kan man tydligt se kopplingen till läroplanen i gymnasiet.

<http://varldskoll.se/for-larare>

HEJ SVERIGE

Friends

TEMA: Flykt, identitet, utanförskap, att vara ny, fördomar

FORMAT: Digitalt material: seriealbum, film och lärarhandledning med övningar

Hej Sverige! är ett unikt samarbetsprojekt mellan FN:s flyktingorgan UNHCR och antimobbningsorganisationen Friends. Materialet utgår från berättelser om att som ung fly ensam till ett annat land. Berättelserna bryts ned till teman som alla kan känna igen sig i, som att känna sig utanför, att vara ny, att söka sig en identitet eller hur det känns när någon har fördomar om en. På så sätt känns berättelserna nära och visar på att flykt och mänskliga rättigheter är något som rör oss alla.

Materialet är anpassat för högstadiet. Seriealbumet går att ladda ner digitalt på:

<http://www.hejsverige.nu/metodmaterial/serietidning/>

<http://www.hejsverige.nu/for-skolpersonal/handledningsmaterial/>

Om att känna sig som hemma i ett nytt land

EN VÄRLD I RÖRELSE

Amnesty international

TEMA: Migration, flykt

FORMAT: 3 podcast-avsnitt med tillhörande utbildningsmaterial

Vi lever i en värld av rörelse. Över 60 miljoner människor har tvingats fly sina hem. Men varför flyr eller migrerar människor och vilka rättigheter har de? Med hjälp av temat "En värld i rörelse" får dina elever fördjupa sig i dessa frågor.

Materialet består av texter, övningar, filmer och presentationsmaterial. Du kan använda materialet på olika sätt. Antingen för ett längre block eller tema, eller bara för en lektion.

<http://skola.amnesty.se/lektioner/flyktingar-och-migration/>

EN VÄRLD I RÖRELSE

HBTO, NORMER & MAKT

Forum för levande historia

TEMA: Demokrati, tolerans, mänskliga rättigheter, HBTO

FORMAT: Lärarhandledning med lektionsupplägg och övningar

Det här materialet handlar om dina och mina rättigheter, och våra möjligheter att vara de vi vill vara. Historien är fylld av människor som stått upp mot normer och lagar som begränsat. Här möter du några av de personer som kämpat för respekt och alla människors lika värde och rättigheter.

Materialet passar både årskurs 7-9 och gymnasieskolan.

<http://www.levandehistoria.se/hbtq>

BRYT!

Forum för levande historia & RFSL ungdom

- TEMA:** Normkritik, heteronormativitet, religiositet, etnicitet och funktionalitet
- FORMAT:** Fysiskt och digitalt material: en metodbok med ingång till pedagogisk normkritik, metoder och övningar. I slutet av boken finns övningar och metoder för att omsätta teori till praktik

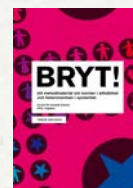
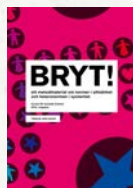
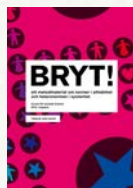
BRYT! är ett metodmaterial med konkreta övningar och diskussionsunderlag med fokus på normer kring kön, sexualitet och etnicitet. Materialet har skapats av Forum för levande historia tillsammans med RFSL Ungdom och riktar sig till dig som vill arbeta med anti-diskriminering och likabehandling på skola eller inom organisation.

Den tredje upplagan innehåller flera nya metoder och texter. Frågor som rör normer kring religiositet, hudfärg och funktionsförmåga har också fått ta mer plats.

Syftet med materialet är att synliggöra maktordningar och normer istället för de som bryter mot normerna. Vidare att belysa hur makt upprätthålls, vilka privilegier som kommer av att tillhöra normen, och vilka normer som finns inom den egna gruppen.

Boken finns att hämta digitalt på:

<http://www.levandehistoria.se/material/bryt>

TRAIN-THE-TRAINER KURS

Raoul Wallenberg Academy

TEMA: Självledarskap, personlig förändring, motivation, drivkrafter, samhällsförändring

FORMAT: En kurs för lärare som ger dig nya verktyg att använda i din yrkesroll

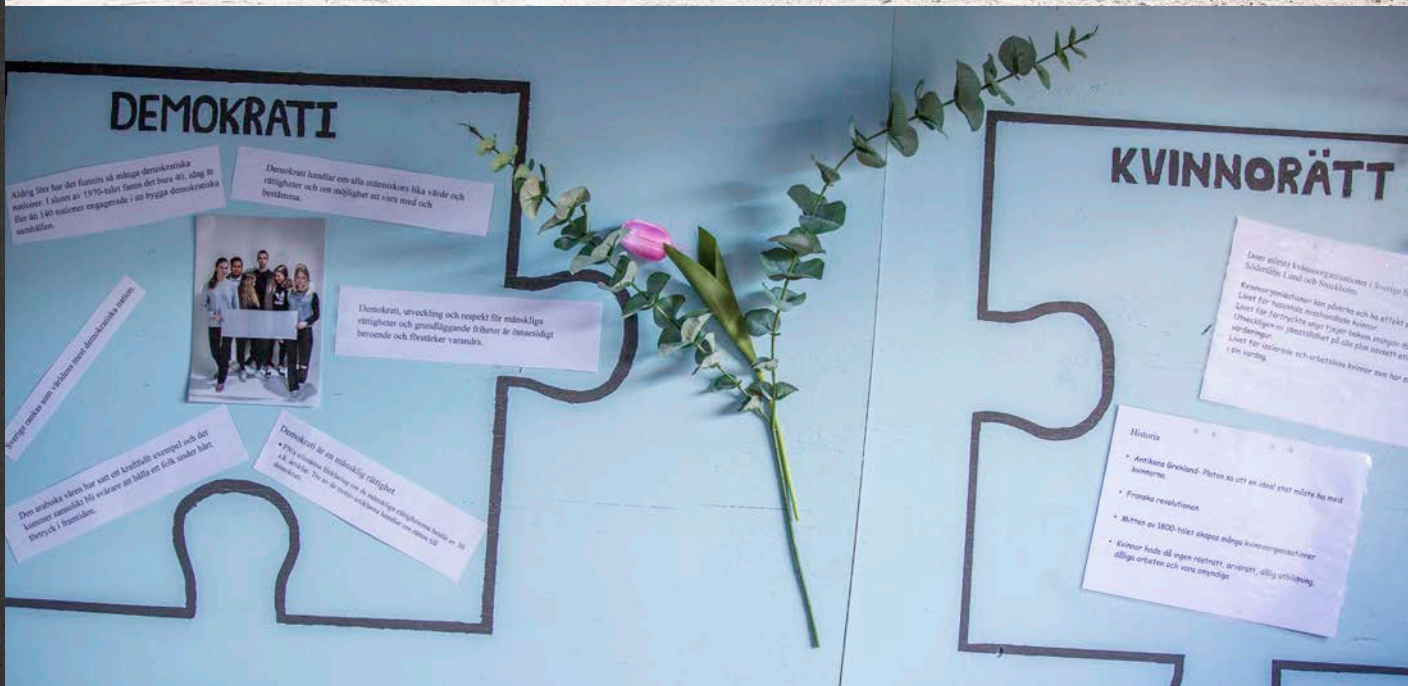
Anmäl lärare till vår Train-the-trainer utbildning som ger er kompetens, kunskap och stöd för att långsiktigt arbeta med ungas självledarskap och medmänskliga engagemang. Utbildningen är inom ramen för gymnasieskolans läroplan.

Självledarskap och förmågan att förstå, motivera och leda sig själv är en viktig komponent för välmående och trivsel. Vår train-the-trainer utbildning i självledarskap ger kunskapen och verktygen att leda sig själv och andra. Vi använder Raoul Wallenberg som en inspirationskälla för det goda ledarskapet och ger deltagarna verktyg för att skapa personlig förändring och kunna göra skillnad i angelägna samhällsfrågor.

För mer information kontakta Lisa på lisa.gawell@rwa.se

<http://raoulwallenberg.se/utbildning/train-the-trainer-program/>

OM OSS

RAOUL WALLENBERG ACADEMY

Raoul Wallenberg Academy agerar i Raoul Wallenbergs anda genom att stödja unga att hitta modet att göra skillnad. Det gör vi genom att erbjuda verktyg, utbildningar och långsiktiga skolprojekt där vi kultiverar de fyra egenskaper som är gemensamma för positiva samhällsförändrare såsom Raoul Wallenberg: empati, civillkurage, ledarskap och samverkan.

AMNESTY INTERNATIONAL

Amnesty International är en organisation som arbetar för mänskliga rättigheter. Arbetet utgår från noggranna utredningar om brott mot dessa rättigheter och internationella konventioner som reglerar rättigheterna. Organisationen står fri från alla regeringar, politiska ideologier, ekonomiska intressen och religioner. Amnestys arbete handlar om att långsiktigt förbättra människors villkor och samtidigt hjälpa dem som drabbas här och nu.

FN-FÖRBUNDET

Svenska FN-förbundet är en ideell organisation och folkrörelse som arbetar för ett bättre och starkare Förenta Nationerna. Med tusentals medlemmar i enskilda FN-föreningar och ett särskilt samarbete med gymnasieskolor, sk FN-skolor, vänder sig FN-förbundet till en bred allmänhet. Arbetet baseras på FN:s "tre pelare": Fred, säkerhet och nedrustning, Hållbar utveckling och fattigdomsbekämpning samt Mänskliga rättigheter och demokrati.

FORUM FÖR LEVANDE HISTORIA

Forum för levande historia är en myndighet under Kulturdepartementet. Vårt uppdrag är att, med utgångspunkt i Förintelsen, främja arbete med demokrati, tolerans och mänskliga rättigheter.

FRIENDS

Friends är en icke-vinstdrivande organisation vars uppdrag är att stoppa mobbning. Vi utbildar och stödjer skolor, förskolor och idrottsföreningar i hela landet. Vår vision är ett samhälle där barn och unga växer upp i trygghet och jämlikhet.

RFSL UNGDOM

RFSL Ungdom är en av Europas i särklass största och mest inflytelserika hbtq-ungdomsorganisationer med 1800 medlemmar fördelade på sju distrikt. Vi har en bred verksamhet som sträcker sig från sociala aktiviteter till politisk påverkan på lokal, nationell och internationell nivå.

SPEAK TRUTH TO POWER – MOD UTAN GRÄNSER

Speak Truth to Power – Mod utan gränser drivs av Robert F. Kennedy Center for Justice and Human Rights och når hundratusentals studenter i Kambodja, Hong Kong, Italien, Nicaragua, Rumänien, Sydafrika, Spanien, Sverige och USA. I Sverige drivs projektet i samarbete med Fryshuset.

SKMA

Svenska kommittén mot antisemitism, är en religiöst och politiskt obunden organisation som har till syfte att motverka och sprida kunskap om antisemitism och andra former av rasism.

TESKEDSORDEN

Teskedsorden grundades av Tidningen Vi år 2006, inspirerad av författaren Amos Oz insiktsfulla bok Hur man botar en fanatiker. Stiftelsen arbetar för ökad tolerans och respekt människor emellan och har som sitt motto För tolerans Mot fanatism.

HAR DU FRÅGOR?

Besök gärna www.raoulwallenberg.se eller kontakta:
Philip Hjalmarsson, projektledare, philip.hjalmarsson@rwa.se

FÖLJ OSS PÅ:

Hemsidan: www.raoulwallenberg.se
Facebook: Raoul Wallenberg Academy
Instagram: [raoulwallenbergacademy](https://www.instagram.com/raoulwallenbergacademy)
Twitter: [R_W_Academy](https://twitter.com/R_W_Academy)

This image shows a full page of white paper with horizontal dotted lines. The lines are evenly spaced and run across the width of the page, providing a guide for handwriting or typing. There are no margins, text, or other markings on the page.

This image shows a full page of white paper with horizontal dotted lines. The lines are evenly spaced and run across the width of the page, providing a guide for handwriting or typing. There are no margins, text, or other markings on the page.

This image shows a full page of white paper with horizontal dotted lines. The lines are evenly spaced and run across the width of the page, providing a guide for handwriting or typing. There are no margins, text, or other markings on the paper.

DET FINNS ÖVER 100 SAKER SOM DU KAN GÖRA FÖR ATT SKAPA EN BÄTTRE VÄRLD.

- 1 Våga säga ifrån nästa gång du hör någon använda uttryck som du tycker är rasistiska, sexistiska eller homofoba.
- 2 Gå en kurs i första hjälpen så att du är beredd när någon behöver din hjälp.
- 3 Berätta om Raoul Wallenbergs gärning för tre andra personer.
- 4 Bjud en grupp människor som du inte känner väl på middag. Blanda åsikter och personlighetstyper.
- 5 Håll sociala brandövningar; prata med människor i din omgivning om vad ni gör om ni ser någon som faller ihop, ett bråk, etc.
- 6 Betala en taxi åt någon som går hem själv sent på kvällen.
- 7 Fråga dig själv en gång varje dag om du gjort något för att förbättra livet för någon annan. Se till att du kan svara ja.
- 8 Besök en flyktingförläggning nära din hemort. Fråga de boende vad du kan hjälpa dem med.
- 9 Packa varor åt någon i matvarubutiken som inte kan göra det själv.
- 10 Fika en gång i månaden med en person som du tror inte delar dina åsikter. Försök inte övertala, försök förstå denna person och få hen att förstå dig.
- 11 Ta en timme för att lära dig om de mänskliga rättigheterna. Kunskap är makt.
- 12 Utarbeta en strategi för vad du kan göra vid bråk på stan. När är det läge att lägga sig i, och när ska du ringa 112?
- 13 Våga säga ifrån nästa gång du hör någon tala illa om en person.
- 14 Inför din nästa födelsedag, önska dig pengar till något välgörande ändamål istället för presenter.
- 15 Lär barn om empati genom att prata med dem om vad de är rädda för, så att de lättare kan förstå när andra är rädda.
- 16 Fundera över vilka grupper i samhället som kan behöva din hjälp. Diskutera med andra om hur ni bäst kan bidra.
- 17 Bryt tystnader kring tabubelagda ämnen, om du tror att folk i längden kommer må bra av att prata om dem.
- 18 Tillbringa en timme med att lära dig om en person du tycker har agerat med civilkurage. Ta med dig något av det du lärt dig in i vardagen, och sprid din kunskap till andra.
- 19 Hjälptill nästa gång du ser att någon far illa på stan. Är du osäker? Gå fram och fråga om personen behöver hjälp.
- 20 Skapa en trygg stämning på offentliga platser genom att börja säga hej till personer du inte känner.
- 21 Nästa gång du uppmärksammar en orättvisa i samhället, kontakta ansvarig politiker och kräv förändring.
- 22 Spendera en timme med att ta reda på var dina kompetenser behövs, eller vem i din omgivning som behöver ditt stöd.
- 23 Be ditt lokala kollektivtrafikbolag att ersätta reklam med samtalsinbudande frågeställningar, för att få resenärer att börja prata med varandra.
- 24 Arrangera en fest där alla deltagare måste göra något som bidrar till att de andra trivs på festen.
- 25 Kontakta företag som har sexistiska reklam-budskap och ifrågasätt dem. Kontakta också reklambyråerna direkt.
- 26 Nästa gång du är på väg att tala illa om en person som inte är närvarande, hejda dig och säg istället något vänligt om någon.
- 27 Gör en kunskapsinventering av dig själv och dina vänner. Var kan era förmågor och kunskaper komma till nytta?
- 28 Donera pengar till något du tror på istället för att köpa en present nästa gång någon fyller år.
- 29 Nästa gång du ser något hända: var snabb med mobilen. Ring 112. Det är bättre att ringa förhastat än att vänta för länge.
- 30 Bjud in folk till en workshop för att tillsammans försöka lösa ett samhällsproblem.
- 31 Ordna en fredlig demonstration för något du tror på. Bjud in folk från olika samhällsgrupper att delta.
- 32 Skriv brev till tidningen för att uppmärksamma en orättvisa i samhället.
- 33 Fråga en hemlös om hen behöver något som du kan hjälpa till med.
- 34 Istället för nästa skojiga statusuppdatering: Leta upp en historia om en person som du tycker gjort skillnad för andra och sprid den.
- 35 Ta ansvar för stämningen i de sammanhang du befinner dig i. Våga bryta en obehaglig stämning även om det inte är du som är utsatt.
- 36 Verka för att stärka andra genom att påpeka bra saker som de gör eller har gjort för andra.
- 37 Ge komplimanger på handlingar och personlighet, istället för på yta.
- 38 Anordna en festival åt personer som du tror skulle må bra av en, t.ex. ensamstående föräldrar, eller barn till föräldrar med drogmissbruk.
- 39 Bjud in någon du tror känner sig utanför eller är ensam till en tillställning du ska gå på.
- 40 Ge bort en sak varje dag, t.ex. en kram, en komplimang eller din tid.
- 41 Uppmuntra elever att stå upp för varandra i klassrummet, även mot vuxna om det skulle behövas.
- 42 Som lärare, förälder, eller elev: ta ansvar och engagera dig mot mobbing. Våga se vad som pågår och våga lägga dig i!
- 43 Fråga personer i din omgivning hur de mår idag, och lyssna aktivt på svaret.
- 44 Var uppmärksam på när någon ser upp till dig och ta ansvar för att vara en god förebild för yngre i din omgivning. Erbjud ditt mentorskap till någon som behöver stöd.
- 45 Ge bort ett möte. Presentera två personer i ditt nätverk som du tror skulle kunna hjälpa eller lära av varandra.
- 46 Pay it forward. Nästa gång någon gör dig en tjänst, tacka inte bara utan gör samma tjänst för någon annan inom en vecka.
- 47 Tacka en vän som delar med sig av en avvikande åsikt, även om du inte håller med, för att uppmuntra till en olikstänkande omgivning.
- 48 Skapa en lokal blogg som lyfter upp personer i din by/stad som gör skillnad för andra.
- 49 Öva på att vända dina tankebanor. Försök att aktivt sätta dig in i andras situation. Se om det kan leda till handling på något sätt.
- 50 Dela vad du lärt dig med andra. Motverka gruppträsk genom att tala väl om människor som gör normavvikande saker.
- 51 Starta en Facebook-stödgrupp för att hjälpa andra och dig själv.
- 52 Se varje människa som den vän du ännu inte känner.
- 53 Skänk en för dig rimlig del av din inkomst varje månad till något du tror på.
- 54 Bli vänfamilj med en invandrarfamilj.
- 55 Tänk efter ett varv extra. Gör det som är rätt istället för det som är enkelt.
- 56 Starta en insamling på Facebook till förmån för en organisation, person eller sak som du tror på.
- 57 Ifrågasätt strukturer du inte förstår.
- 58 Läs på och utbild dig om kulturer du inte är bekant med. Hjälptill andra att förstå.
- 59 Läs på och utbild dig om religioner du inte är bekant med. Hjälptill andra att förstå.
- 60 Läs på och utbild dig om politiska ideologier du inte är bekant med. Hjälptill andra att förstå.
- 61 Tillbringa en timme med att läsa ordspråk om hjälpsamhet. Bestäm dig för att leva efter de tio som du tycker bäst om. Skriv upp dem på en plats där du ser dem.
- 62 Vig en månad till att engagera dig i en organisation som gör något du tror på.
- 63 Ge bort en upplevelse till någon som inte själv har råd att uppleva den.
- 64 Nästa gång du är på fest, prata med någon som ser ensam ut på festen.
- 65 Titta på saker du har köpt. Finns det något du inte behöver? Ge bort till någon som behöver det mer.
- 66 Ge bort en historia som inspirerat dig, till någon som du tror skulle kunna bli inspirerad precis som du.
- 67 Hitta ett sätt för att påminna dig själv om att du äger och ansvarar för ditt agerande.
- 68 Ta kontakt med ett äldreboende i din närhet och erbjud din tid. Du kommer att få mycket kunskap tillbaka.
- 69 Uppmärksamma orättvisor du ser runt omkring dig. Ågera mot dem och föregå med ett gott exempel.
- 70 Samla in kläder, mat och pengar till socialt utsatta i din hemstad.
- 71 Hitta på något kreativt att ge någon som ber om pengar om du inte har några kontanter på dig.
- 72 Våga följa din inre hjärta.
- 73 Berätta för barn om personer som inspirerar dig.
- 74 Utveckla ett spel om civilkurage.
- 75 Hjälptill någon överkomma en rädsla.
- 76 Nästa gång du är på bussen eller tunnelbanan, titta inte på telefonen under dötiden. Se dig om och var uppmärksam på situationer där du kan vara till hjälp.
- 77 Reflektera över dina kärnvärden och jobba aktivt på att leva efter minst ett varje dag.
- 78 Mobilisera dig med människor som vill förändra samma sak som du, och engagera er tillsammans.
- 79 Gör något du tror på idag istället för något du tror förväntas av dig.
- 80 Skapa positiva tankemönster hos personer i din omgivning genom att fråga dem vad som gör dem lyckliga.
- 81 Be någon som inte gillar dig om hjälp, gärna flera gånger, återbeta gärna hjälpen genom gentjänster.
- 82 Ge bort en dag till något bra, arbeta hos en organisation, person eller företag som gör något du tror på.
- 83 Har du ett fast jobb, så räkna dina timmar, dra av skatt och ge bort den dagens lön till någon som behöver den mer än du.
- 84 Skicka en uppmaning från listan till någon som du inte tycker tagit sitt samhällsansvar, uppmana dina vänner att göra detsamma.
- 85 Anmäl dig som volontär för något som du tror på. Anmäl dig idag.
- 86 Läs på om förtryck och orättvisor. Engagera dig.
- 87 Ta kontakt med ett fritids/ungdomsgård i din närhet och erbjud din tid. Du kommer att få mycket lärdom tillbaka.
- 88 Ta initiativ som gör att ditt barn får möta många olika människor, inte bara dem som bor i er närhet.
- 89 Utmana företag på Facebook och fråga vad de gör för att göra skillnad.
- 90 Ge bort ett pendelkort till en hemlös.
- 91 Läs igenom olika partiprogram och skriv ditt eget utifrån dessa, arbeta sedan i riktning mot detta.
- 92 Beröm dina vänners positiva egenskaper. Om du gör det kommer fler att följa efter.
- 93 Betala fika för personen bakom dig i kön.
- 94 Våga blunda.
- 95 Ta ansvar för stämningen på din arbetsplats/skola. Tala med din chef/lärare när du ser att någon blir kränkt.
- 96 Lyft frågan – Vad betyder civilkurage för dig?
- 97 Sprid denna lista och uppmana dina vänner att göra minst 5 saker ifrån den.
- 98 Erbjud alltid din hjälp, även om du inte vet helt säkert att den behövs.
- 99 Kom på 100 saker som du kan göra för att göra skillnad.
- 100 Var förändringen, gör skillnad #GÖRASKILLNAD.

100 SÄTT ATT GÖRA SKILLNAD
RAOULWALLENBERG.SE/GORASKILLNAD
#GÖRASKILLNAD

RAOUL WALLENBERG
ACADEMY